

A detailed engraving of a grand library interior. The room is filled with tall, arched bookshelves reaching towards the ceiling. Numerous people are engaged in various activities: some are climbing ladders to reach higher shelves, others are sitting at long wooden tables reading or writing, and some are standing and talking. The architecture features large arches and a chandelier hangs from the ceiling. The overall scene depicts a busy, scholarly environment.

COLLECTIEVE COLLECTIEVORMING BIJ KUNSTBIBLIOTHEKEN

Saskia Scheltjens
Afdelingshoofd Research Services
@saschel@mastodon.social

OKBN - Lentebijeenkomst – thema: Collectievorming
Utrecht, Centraal Museum, 30/3/2023

RIJKS MUSEUM

- Basisinformatie collectievorming
- Theoretische benadering
- OKBN & lokale situatie
- Recente projecten met kunstbibliotheken

Communities and cooperation are
a large part of what it means
to be **libraries**.

Eric Lease Morgan

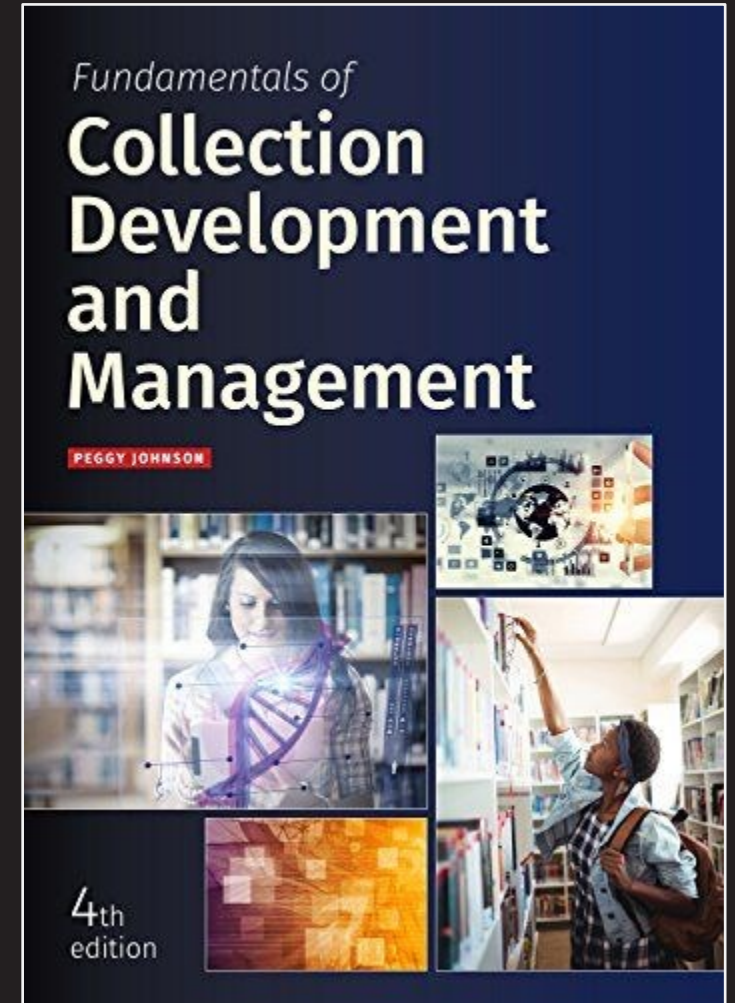

Collectievorming

Het proces van het systematisch uitbouwen van de collectie van een bibliotheek (erfgoedinstelling, SS) als reactie op institutionele prioriteiten en noden van gebruikers of een gemeenschap (naar Peggy Johnson, 2020)

Zes onderdelen

1. analyse van gebruikersnoden & collecties /
2. collectiebeleid / 3. selectie / 4. acquisitie /
5. de-selecteren / 6. evalueren

WAT?

RIJKS MUSEUM

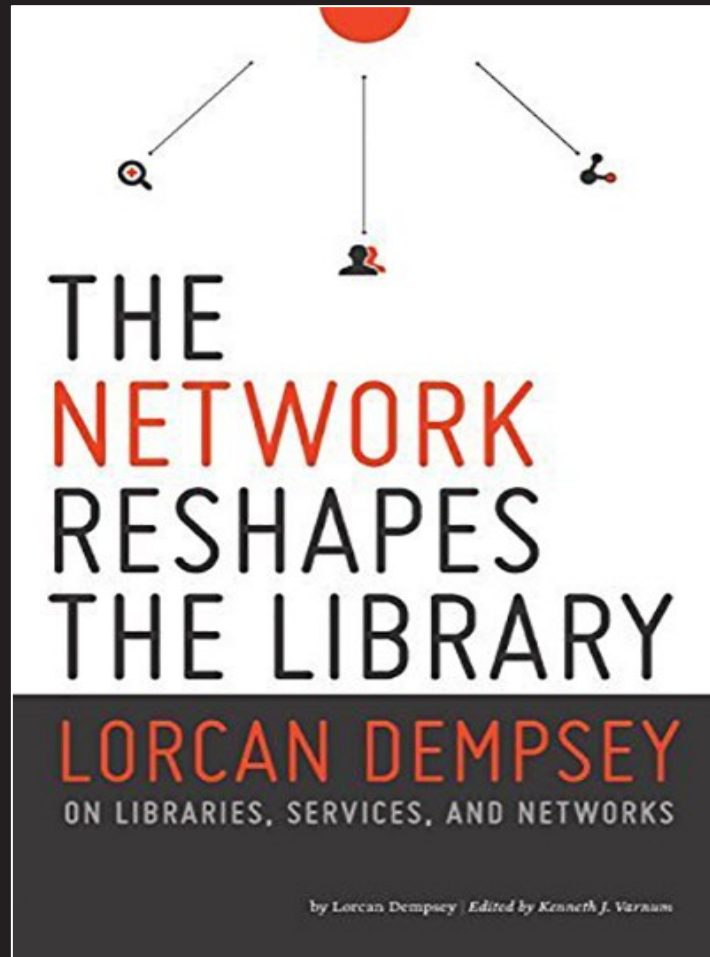
Collectieve collectievorming

Methode waarbij meerdere bibliotheken overeenkomen om intensief samen te werken en rekening te houden met elkaar bij het uitbouwen van hun collecties

Collective / coordinated / cooperative / collaborative / ...

Methodologische verwarring, vooral in het Engelstalige vakgebied

Interessante conceptuele ontwikkeling van dit begrip door RLG > OCLC

Lorcan Dempsey
Former chief strategist
OCLC

THEORETISCHE BENADERING

RJKS MUSEUM

**Symposium on
the Future of
Libraries**

ALA Midwinter,
Philadelphia, 25 Jan 2020

Lorcan
Dempsey,
OCLC
@LorcanD

**Big shifts:
Libraries,
networks,
collections**

Reconfiguration
of **library
collaboration**
by
network/digital
environment.

The
collective
collection

Reconfiguration
of the
**information
space** by
network/digital
environment.

The
facilitated
collection

Reconfiguration
of **research
work** by
network/digital
environment.

The inside
out
collection

The rise of the collective collection

Reconfiguration
of **library**
collaboration by
network/digital
environment.

Collaborative Librarianship

Volume 10 | Issue 4

Article 3

3-19-2019

What Collaboration Means to Me: Library collaboration is hard; effective collaboration is harder

Lorcan Dempsey
OCLC, lorcan.dempsey@gmail.com

‘Understandig the trade-offs involved in a particular collaboration and recognizing where the impulse to local control may be a barrier to longer term progress, is important’

Over de voor- en nadelen van samenwerking versus autonomie

okbn

Overleg Kunst(historische)
Bibliotheken Nederland

Welke rol speelde collectievorming bij het OKBN ?

10 YEARS OF ARLIS IN THE NETHERLANDS

by Geert-Jan Koot

Reviving the spirit of an earlier phase of cooperation, art librarians in the Netherlands joined together informally at the end of 1982 under the name 'Overleg Kunsthistorische Bibliotheken' (OKB); although this title remained, the focus shifted to ARLIS.

Informeel opgericht in 1949

Doel: 'to promote an efficient means of acquiring art historical books and periodicals'

Heropgericht in 1982

Doel: 'to cooperate on acquisitions because of declining finances'

Coordinating collection policies

From the very first ARLIS/NL meeting, reporting of the acquisition of expensive books, new subscriptions, and disposals of periodicals by each participant became permanent agenda items. Soon the decision was taken to compile an inventory of the scope of the collections of all Dutch art libraries. A survey was conducted in 1983, and the results were published in 1984.

Since 1992 the university libraries, the Royal Library and the largest art libraries – Rijksmuseum, RKD and Museum Boymans-Van Beuningen – have cooperated in the national project Coordination of Collection policies on Monographs (CvC-m). Each acquired book is provided with BC-nota according to its subject. At the end of the year computer can report how many books are acquired.

ART LIBRARIES JOURNAL 1992 17/4

10 YEARS OF ARLIS IN THE NETHERLANDS

by Geert-Jan Koot

Reviving the spirit of an earlier phase of cooperation, art librarians in the Netherlands joined together informally at the end of 1982 under the title 'Overleg Kunsthistorische Bibliotheken' (OKB); although this title remains in

Vanaf 1992 tot ?

Deelname aan nationaal project in Nederland rond

- coördinatie van collectieplannen
- toepassing van de Basis Classificatie
- vertaling en invoering van Conspectus

OKBN & LOKALE ONTWIKKELINGEN

RIJKS MUSEUM

The Wayback Machine - <https://web.archive.org/web/20070715233811/http://www.okbn.nl:80/...>

Website van OKBN * ARLIS/NL

p/a Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie,
Postbus 90418, 2509 LK - DEN HAAG - Nederland

Geschiedenis van het OKBN * ARLIS/NL

Een van de belangrijkste aandachtspunten van het OKBN is, met de afnemende financiële middelen en alsmaar hoger wordende boekprijzen, het waarborgen van een adequate documentatie in ons land van de (geschiedenis van de) beeldende kunsten in al z'n facetten en een optimale toegankelijkheid hiervan voor zowel wetenschappers als het publiek in het algemeen. Coördinatie van de collectievorming is daarom een steeds terugkerend onderwerp op de agenda van het overleg, alsook de berichtgeving over nieuwe of juist opgezegde abonnementen op tijdschriften en series en de aanschaf van kostbare boeken en andere media.

Geschiedenis van OKBN (2007)

Over OKBN

Het Overleg Kunst(historische) Bibliotheken Nederland * Art Libraries Society / The Netherlands (OKBN * ARLIS / NL) is een overlegorgaan voor instellingen en personen, werkzaam op het gebied van bibliothecaire en documentaire informatieverzorging met betrekking tot beeldende kunst en architectuur. Het OKBN werd in 1982 opgericht en is sinds 1996 een officiële vereniging. De vereniging kent inmiddels meer dan 60 leden, waaronder bibliotheken en documenta-

okbn

Overleg Kunst(historische)
Bibliotheken Nederland

Missie

Het OKBN stelt zich ten doel de contacten tussen haar leden onderling te bevorderen, bij te dragen aan een verdere professionalisering van de bibliothecaire en documentaire informatieverzorging en het behartigen van de belangen van de beroepsgroep. Het waarborgen van het op een professioneel en toereikend niveau verzamelen van materialen over de (geschiedenis van de) beeldende kunsten en architectuur en, in het verlengde hiervan, het stimuleren van de coördinatie van de collectievorming tussen de leden onderling, behoren tot de belangrijkste taken van het OKBN.

[maart 2023](#)

[november 2022](#)

[september 2022](#)

[augustus 2022](#)

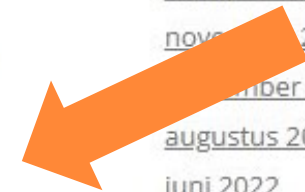
[juni 2022](#)

[april 2022](#)

[maart 2022](#)

[februari 2022](#)

[december 2021](#)

Missie OKBN (2023)

UKB Collectiemanagement

[Home](#) / [UKB-werkgroepen en commissies](#) / [Collectiemanagement](#)

De werkgroep Collectiemanagement streeft naar inhoudelijke afstemming van collectievorming en -beheer om nationaal een hoogwaardig aanbod aan wetenschappelijke informatie te kunnen bieden en behouden.

Doel

Het uitgangspunt van de werkgroep collectiemanagement is: versterking door samenwerking. Door af te stemmen over welke bibliotheek wat aanschaft, kunnen we samen zorgen voor een zo groot mogelijk aanbod van relevante wetenschappelijke informatie. Zo voorkomen we onnodige overlap, verminderen we de druk op de budgetten van de afzonderlijke bibliotheken en maken we maximaal gebruik van het beschikbare budget.

UKB Bewaarbeleid (2021)

Nationaal Werkplan Collectiemanagement (2021)

OKBN & LOKALE ONTWIKKELINGEN

RIJKS MUSEUM

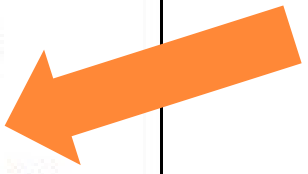
Landelijk UKB-bewaarbeleid gedrukte boeken en gedrukte tijdschriften na 1900. Handleiding (2021)

Bijlage 3 Overzicht vakgebieden

Deze lijst is gelijk aan de verdeling naar HOOP-gebieden en deelgebieden van het landelijke Bewaarbeleid Tijdschriften 2006-2020, waarbij de bewaarverantwoordelijkheid in onderling overleg is verdeeld onder universiteitsbibliotheken op grond van hun 'natuurlijke' zwaartepunten.

Landelijk UKB		Bewaarverantwoordelijkheid
Leiden	Taal & Cultuur	Geesteswetenschappen algemeen (10) Geschiedenis (15) Alg. Taal- en Literatuurwetenschap (17) Taal en Letterkunde afz. talen (18) Kunstwetenschappen (20) Afzonderlijke kunstvormen (21) Theaterwetenschap, muziekwetenschap (24)
VU & Nijmegen		Filosofie (08) Theologie, Godsdienstwetenschappen (11)

Verschuivingen bij OBKN

Door opkomst automatisering & internet was er een geleidelijke verschuiving van **collectieve collectievorming** naar **collectieve collectieontsluiting**

- 1990's CD-rom holdings NL kunstbibliotheken
- 2000's Deelname aan artlibraries.net – Virtuelle Katalog Kunstgeschichte door Universität Karlsruhe
- 2010's Deelname aan Art Discovery Group Catalogue – thematische groepscatalogus bij Worldcat door OCLC

Maar ook elders waren er accentverschuivingen ...

van **collectieve collectieopslag** naar **deep sharing** naar **collectieve collectievorming**

bvb recent artikel in META over collectieopslag in de US

van **collectieve collectieanalyse** naar **collectieve collectievorming**

bvb collectie-analyses door OCLC van kunstbibliotheken in NY, in de US

van **individuele dienstverlening** naar **collectieve dienstverlening**

An Art Resource in New York: The Collective Collection of the NYARC Art Museum Libraries

Brian Lavoie, Ph.D.
Senior Research Scientist

Günter Waibel
Program Officer

OCLC Programs and Research

A publication of OCLC Programs and Research

OCLC RESEARCH REPORT | FEBRUARY 2023

Sustaining Art Research Collections: Using Data to Explore Collaboration

Brian Lavoie, Dennis Massie, Chela Scott Weber

RECENTE ONTWIKKELINGEN

RJKS MUSEUM

One of the principal characteristics of
librarians is that cooperation features largely
in their professional outlook on life.

Clive Phillpot
Art, Anarchy and the Open Library, 1991

PLEIDOOI voor KUNSTBIBLIOTHEKEN

Meerwaarde (hernieuwde) focus op samenwerking

- afstemming collecties op landelijk niveau
- gedeelde dienstverlening op lokaal niveau

Beter benutten netwerkniveau en –diensten die nu bestaan

Wie doet er mee?

Let's continue!

Let's start!

Dank aan Geert-Jan Kooft, Michiel Nijhoff, Nel ten Brug en
Alex Alsemgeest voor de inspirerende gesprekken

RIJKS MUSEUM

RIJKS MUSEUM